

Розмір судового збору в Польщі, Чехії, Латвії, Угорщині та Грузії

Інформаційна довідка, підготовлена Європейським
інформаційно-дослідницьким центром на запит
народного депутата України

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Діяльність Європейського інформаційно-дослідницького центру здійснюється в рамках програми USAID "Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво", що виконується Фондом "Східна Європа". Більше про центр на сайті <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>

В Україні правові засади справляння судового збору та розміри ставок судового збору визначає **Закон Про Судовий Збір**. Відповідно до закону «судовий збір - збір, що справляється на всій території України за подання заяв, скарг до суду, за видачу судами документів, а також у разі ухвалення окремих судових рішень ...». Судовий збір включається до складу судових витрат. Судовий збір справляється у відповідному розмірі від **прожиткового мінімуму** для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна заява або скарга подається до суду, - у **відсотковому співвідношенні до ціни позову та у фіксованому розмірі**.

У Грузії регулювання судових зборів передбачено **Частиною 5 (Витрати, пов'язані з процесом) Цивільного процесуального Кодексу Грузії**. Відповідно до Кодексу витрати, пов'язані з процесом, складають **судові і позасудові витрати**. Судові витрати складають **державне мито та утримання**, пов'язані з розглядом справи. Стягнення та розміри державного мита здійснюється в порядку, встановленому **Законом Грузії Про Державне мито**.

Окремого закону, який встановлює правові засади справляння судового збору в Латвії, **не знайдено**. Регулювання судових зборів передбачено **Частиною 4 (Витрати на судовий розгляд) Цивільно-процесуального Закону Республіки Латвія**. Відповідно до закону **витрати на судовий розгляд** – це **судові витрати** та витрати обов'язково понесені з метою ведення справи. **Судовими витратами** є державні збори, відомчі збори/комісійні, витрати обов'язково понесені для цілей розгляду справи.

У Польщі відповідно до **Закону Про Судові витрати в цивільних справах**, судові витрати включають **збори/комісію та видатки**. Збори/комісія є **фіксованими, відносними та базовими**.

У Чехії розміри судових зборів регулюються **Законом Про Судові збори**. Судові збори – це збори, що підлягають оплаті за провадження або окремі етапи провадження. **Ставки зборів** стосовно процедур встановлюються у **фіксованому розмірі або відсотковому співвідношенні**. **Базою** відсоткового збору є **ціна предмету спору**, виражена в грошовій формі.

Розміри судового збору в Угорщині встановлено в **Законі Про Збори (Розділ 6. Судові збори)**. Відповідно до закону розмір судового збору в цивільних провадженнях встановлюється **відповідно до вартості предмета позову**.

Грузія

Регулювання судових зборів передбачено **Частиною 5 (Витрати, пов'язані з процесом) Цивільного процесуального Кодексу Грузії**.¹ Відповідно до Кодексу витрати, пов'язані з процесом, складають **судові і позасудові витрати**.

1. Судові витрати складають **державне мито та утримання**, пов'язані з розглядом справи. Порядок обчислення **утримань**, пов'язаних з розглядом справи, та їх розмір визначаються рішенням **Вищої ради юстиції Грузії**.

¹ ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ КОДЕКС ГРУЗИИ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://matsne.gov.ge/ru/document/view/29962>.

2. **Позасудові витрати** - витрати на послуги адвоката, втрачена зарплата, витрати на забезпечення доказів, а також інші обов'язкові витрати, понесені сторонами.

Державне мито. Стягнення державного мита здійснюється в порядку, встановленому **Законом Грузії Про Державне мито**². Відповідно до закону **державне мито** – це збори, що сплачуються фізичними та юридичними особами до Державного Бюджету Грузії для компенсації виконання судових дій та видачі державою відповідних документів, які відповідають їх інтересам. **Державне мито стягується за:**

a) позов, а також за заяву про повернення предмета лізингу у власність лізингодавця; за заяву про обов'язкову продажу акцій; за заяву про сприяння суду в забезпеченні явки свідків та отримання доказів при арбітражному виробництві, за заяву в зв'язку з призначенням, відводом, припиненням повноважень, компетенцією арбітра, якщо міжнародним договором Грузії не передбачено інше; за заяву про визнання та виконання арбітражного рішення, за скаргою про скасування арбітражного рішення, якщо міжнародним договором Грузії не передбачено інше;

b) зустрічний позов;

c) позов третьої особи, яка заявляє про незалежні вимоги в зв'язку з предметом спору;

d) заяву про порушення справ щодо безспірного виробництва;

e) позов про суперечки, що виникли з державно-правових і адміністративно-правових відносин;

f) апеляційну скаргу;

g) касаційну скаргу;

h) приватну скаргу;

i) заяву про забезпечення позову;

j) заяву про відновлення провадження справи або про визнання рішення недійсним з огляду на обставини, що виникли.

A. Розмір державного мита становить:

1) у випадках, передбачених вищезгаданими підпунктами «а», «b», «с» і «е» - **3 %** вартості предмета спору, але **не менше 100 ларі**; за заяву про сприяння суду в забезпеченні явки свідків і зборі доказів у арбітражному провадженні; за заяву у зв'язку з призначенням, відведенням, припиненням повноважень, компетенцією арбітра - **50 ларі**; за скаргу про скасування арбітражного рішення, за заявою про визнання та виконання арбітражного рішення - **150 ларі**;

2) за апеляційну скаргу, в тому числі - за рішенням районного (міського) суду про відмову в поновленні провадження у справі, - **4 % вартості** предмета спору, але **не більше 150 ларі**;

3) за касаційну скаргу, в тому числі - за рішенням апеляційного суду про відмову відновлення провадження у справі, - **5 % вартості** предмету спору, але **не більше 300 ларі**;

4) за приватну скаргу - 50 ларі;

---

² LAW OF GEORGIA ON STATE DUTY [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://matsne.gov.ge/en/document/view/93718>.

- 5) за заяву про забезпечення позову, а також за скаргу, якщо позивачем є фізична особа - **50 ларі**;
- 6) за заяву про відновлення провадження у справі з огляду на обставини, що виникли, якщо позивачем є фізична особа, - **100 ларі**;
- 7) за заяву про визнання рішення недійсним - **50 ларі**;
- 8) за немайновий спір - **100 ларі**, за апеляційну та касаційну скаргу - відповідно **150 і 300 ларі**;
- 9) за спір, що виник у зв'язку з поновленням виробництва за втраченою справою, коли матеріали справи були загублені з вини сторони, - **100 ларі**;
- 10) за позов про вексель або чек - **100 ларі**, за апеляційну та касаційну скаргу - відповідно **150 і 300 ларі**;
- 11) за справу щодо безспірного виробництва - **50 ларі**, за апеляційну та касаційну скаргу - відповідно **100 і 300 ларі**.

В. Розмір державного мита за підсудними суддям-магістратам справами в судах всіх інстанцій становить половину розміру.

С. Розмір державного мита:

1. в суді першої інстанції не повинен перевищувати:

- a) для фізичних осіб - **3000 ларі**;
- b) для юридичних осіб - **5000 ларі**;

2. в суді апеляційної інстанції не повинен перевищувати:

- c) для фізичних осіб - **5000 ларі**;
- d) для юридичних осіб - **7000 ларі**;

3. в суді касаційної інстанції не повинен перевищувати:

- e) для фізичних осіб - **6000 ларі**;
- f) для юридичних осіб - **8000 ларі**.

Більш детальна інформація стосовно розмірів державного мита міститься в **Законі Про Державне мито**.

Латвійська Республіка

Спеціального закону, який регулює розміри судових зборів у Латвії, **не знайдено**. Регулювання судових зборів передбачено **Частиною 4** (Витрати на судовий розгляд) **Цивільно-процесуального Закону Латвії**.³ Відповідно до закону **витрати на судовий розгляд** – це судові витрати та витрати, обов'язково понесені з метою ведення справи. **Судовими витратами є:**

- Державні збори;
- Відомчі збори/комісійні;
- Витрати, обов'язково понесені для цілей розгляду справи.

Нижче наведено деякі приклади розмірів судового збору.

³ Civilprocesa likums [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://likumi.lv/doc.php?id=50500>.

Державні збори. За кожну позовну заяву – класичний позов чи зустрічний позов, заява третьої особи з окремим позовом щодо предмета спору, поданого в процедурі, яка вже розпочата, заява у випадках спеціальних форм процедури, подану до суду, сплачується державна комісія в такому розмірі:

- за позови, що оцінюються як грошова сума:
  - **до 2134 євро - 15%** від заявленої суми, але **не менше 71,14 євро**;
  - **від 2135 євро до 7114 євро - 320,10 євро + 4%** від заявленої суми, що перевищує **2134 євро**;
  - **від 7115 євро до 28 457 євро - 519,30 євро + 3,2%** від заявленої суми, що перевищує **7114 євро**;
  - **від 28 458 євро до 142 287 євро - 1202,28 євро + 1,6 %** від заявленої суми, що перевищує **28 457 євро**;
  - **від 142 288 євро до 711 435 євро - 3023,56 євро + 1 %** від заявленої суми, що перевищує **142 287 євро**;
  - **перевищує 711 435 євро - 8715,04 євро + 0,6%** від заявленої суми, що перевищує **711 435 євро**.
- за позовну заяву у справі про розірвання шлюбу - **142,29 євро**, але за позовною заявою у справі про розірвання позову від особи, яка була визнана відсутньою, відповідно до відповідних процедур або була засуджена до позбавлення волі на строк не менше трьох років - **14,23 євро**;
- за подання заяви у справі про спеціальні форми процедур - **42,69 євро**, за подання заяви у справі про процедуру банкрутства юридичної особи, поданої кредитором - **355,72 євро**, за подання заяви у справі про процедуру банкрутства юридичної чи фізичної особи, поданої боржником - **71,14 євро**, за подання заяви у справі щодо судового захисту - **142,29 євро**; для подання заяви у справі про неплатоспроможність або ліквідацію кредитної установи - **355,72 євро**;
- для інших позовів, які не є фінансовими або не потребують оцінювання - **71,14 євро**;
- за позовну заяву стосовно визнання недійсною угоду арбітражного суду - **500 євро**;
- за заяву про порушення та захист авторських прав та суміжних прав, захист даних, торгових марок, географічних показників, патентів, дизайнів, видів, топографії напівпровідникових продуктів, а також заяви у справах, щодо яких спір був розглянутий в Апеляційній раді з питань промислової власності - **213,43 євро**.

Відомчі збори. Відомчі збори сплачуються наступним чином:

- 1) за видачу справжньої копії документа у справі, а також для перевидання судового рішення чи постанови - **7,11 євро**;
- 2) за видачу сертифікату - **2,85 євро**;
- 3) за видачу дублікату виконавчого листа - **14,23 євро**;
- 4) за засвідчення набрання чинності рішенням суду, якщо таке рішення має бути подано до іноземної установи - **4,27 євро**;
- 5) за виклик свідків - **4,27 євро** для кожної людини.

Відомчі збори сплачуються до державного базового бюджету.

Республіка Польща

Відповідно до Закону Про Судові витрати в цивільних справах⁴ судові витрати включають **збори/комісію та видатки**. Сплатити судові витрати зобов'язується сторона, яка подає до суду листа, що підлягає стягненню зборів чи здійсненню витрат. Збір стягується за наступні листи:

- позов та зустрічний позов;
- апеляція та скарга;
- касаційна скарга та скарга про визнання незаконності остаточного рішення;
- заперечення від рішення суду за замовчуванням;
- звинувачення щодо порядку платежу;
- первинне та вторинне втручання;
- заяви;
- скарги;
- скасування рішення ...

Збір/Комісія сплачується за видачу копії, виписки, довідки, витягу іншого документу або його копії.

Комісія/збори є **фіксованими, відносними та базовими**.

- **Фіксований збір** стягується у випадках, що стосуються немайнових прав, деяких майнових прав, в однаковому розмірі незалежно від вартості предмету спору або вартості предмету оскарження. Фіксована комісія не може бути **менша за 30 злотих та більша 5000 злотих**.

- **Відносний збір** стягується у випадках, що стосуються майнових прав, та складає **5%** вартості предмету спору або предмету оскарження, але не менше **ніж 30 злотих та не більше ніж 100 000 злотих**. **Відносний збір** у справах про позови, що виникають з банківської діяльності, стягується зі споживача або фізичної особи, що має сімейне господарство, і складає **5 %** вартості предмету спору або предмету оскарження, але не менше **30 злотих та не більше 1000 злотих**. **Відносний збір** у справах, що стосуються майнових прав групового провадження, складає **2%** вартості предмету спору або предмету оскарження, але не менше **30 злотих та не більше 100 000 злотих**.

- **Базовий збір** стягується у випадках, в яких положення закону не передбачають стягнення фіксованого, відносного чи тимчасового збору. Базовий збір складає **30 злотих** та є мінімальним збором, яку сторона зобов'язана сплатити за поданий лист, що підлягає оплаті.

Тимчасовий збір визначається в межах **від 30 злотих до 1000 злотих**, а у справах, порушених у групових процесах, **від 100 злотих до 10 000 злотих**.

---

⁴ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20051671398>.

Наприклад, **фіксований збір** у розмірі **40 злотих** сторона сплачує за подання: скарги на рішення, що стосується відхилення прохання про виключення судді або присяжного; апеляції; касаційної скарги...

Фіксований збір у розмірі **600 злотих** стягується за подання позову на розлучення, відокремлення, захист особистих інтересів, захист немайнових авторських прав.

З більш детальною інформацією стосовно розмірів судових зборів можна ознайомитись у Законі Про Судові витрати в цивільних справах.

Чеська Республіка

В Чеській Республіці розміри судових зборів регулюються **Законом Про Судові збори**⁵. Відповідно до закону судовий збір стягується за:

- провадження в судах Чеської Республіки з дій, зазначених у тарифах оплат;
- окремі дії, що здійснюються судами, та дії, що здійснюються адміністрацією суду, як зазначено в Тарифах оплат;
- занесення факту в державний реєстр нотаріусом на вимогу особи, яка має право на її подання.

Судові збори – це збори, що підлягають оплаті за провадження або окремі етапи провадження.

Ставки зборів. Ставки зборів стосовно процедур встановлюються у фіксованому розмірі або відсотковому співвідношенні. Базою відсоткового збору є ціна предмету спору, виражена в грошовій формі.

Нижче наведено деякі розміри судових витрат:

- 1) Заява про порушення цивільного провадження щодо грошової компенсації:**
  - a) до **20 000 чеських крон** (далі - CZK) - **1000 CZK**;
  - b) у розмірі від **20 000 CZK до 40 000 000 CZK** - **5% від цієї суми**;
  - c) у розмірі від **40 000 000 CZK** - **2 000 000 CZK** та **1% суми**, що перевищує **40 000 000 CZK**.
- 2) Заява про порушення справи з пропозицією компенсації моральної шкоди в грошовій формі:**
  - d) до **200 000 CZK включно** – **2 000 CZK**;
  - e) у сумі, що перевищує **200 000 CZK** - **1% від цієї суми**.
- 3) заява про вжиття тимчасових заходів – 1000 CZK.**
- 4) заява про порушення справи стосовно врегулювання спільної власності подружжя або розподілу спільної власності - 2 000 CZK.**
- 5) Заява про відкриття провадження стосовно скасування акту або інструментів - 1000 CZK.**

---

⁵ 549/1991 Sb. ZÁKON České národní rady ze dne 5. prosince 1991 o soudních poplatcích [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=39597&fulltext=&n timer=&part=&name=o~20soudn~C3~ADch~20poplatc~C3~ADch&rpp=15>.

- 6) Позов про поновлення судового розгляду – **5 000 CZK.**
- 7) Звернення про анулювання арбітражного рішення – **3 000 CZK.**
- 8) Касаційна скарга – **5 000 CZK.**
- 9) Заява про призупинення дій адміністративного суду – **1 000 CZK.**
- 10) Заява про передачу справи до іншого суду – **1000 CZK.**
- 11) Видача свідоцтва чи сертифіката відповідно до законодавства ЄС - **300 CZK**
- 12) Видача копії рішення, протоколу та витягу з реєстру для кожної сторінки - **70 CZK.**
- 13) Внесення фактів в державний реєстр нотаріусом - для першої реєстрації акціонерного товариства в державному реєстрі - **8000 CZK.**
- 14) Заява про порушення судового розгляду у справах захисту від дискримінації - **1 000 CZK.**

Угорщина

Розмір судового збору встановлено в **Законі Про Збори (Розділ 6. Судові збори)**⁶ Відповідно до закону розмір судового збору в цивільних провадженнях встановлюється відповідно до вартості предмету позову.

Якщо вартість предмету позову неможливо визначити, базою для встановлення розміру збору є:

- a) **Місцеві суди (árásbíróságok): 350 000 форитнів** (далі – HUF) – судовий розгляд, **200 000 HUF** – несудова процедура (the non-litigation procedure);
- b) **Трибунали (törvényszékek):**
  - перша інстанція судового розгляду - **600 000 HUF**, не судова процедура - **350 000 HUF**;
  - **300 000 HUF** - в апеляційному процесі у випадку судового розгляду, **170 000 HUF** - не судова процедура;
- c) **Регіональні Апеляційні суди (ítélőtáblák): 600 000 HUF** - в апеляційному провадженні, у випадку судового розгляду, **300 000 HUF** - не судова процедура;
- d) **Верховний Суд Угорщини (Kúria): 500 000 HUF** - в апеляційному процесі, **700 000 HUF** – в процесі перегляду.

З огляду на складність перекладу закону обмежуємося вищенаведеною інформацією.

Інформацію підготувала Валентина Головань,
аналітик ЄІДЦ

---

⁶ 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99000093.TV.